

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6-50
za en mesec „ „ 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1-70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Volivna reforma za istrski deželni zbor.

Od italijanske deželnozbornske večine sestavljeni načrt volivne reforme za istrski deželni zbor je sledeči:

Število poslancev se zviša od 33 na 42. Neizpremenjeno ostane število članov virilne kurije — škofje tržaški, poreški in krški — torej se zviša število ostalih 30 poslancev na 39. Že obstoječim kurijam se dodane peta, 39 poslancev pa se razdeli med pet kurij sledeče: 5 poslancev veleposestva (kakor dozdaj), dva trgovske zbornice (kakor dozdaj), 13 poslancev iz mestov, trgov in industrijskih okrajev (dozdaj 11), 13 poslancev iz kmečkih občin (dozdaj 12) 6 poslancev iz pete kurije.

Volivni okraji se razdelijo sledeče: Za veleposestvo in trgovsko zbornico ostaneta dosedanja skupini. Mestni okraji (13) so sledeči: Pulj ima 3 volivne okraje (mesto, 2 predmestij in teritorij); Koper, Piran, Rovinj vsak po en (3) volivni okraj; Isola, Milje, Buzet vsi skupaj en (1) volivni okraj; Poreč, Motovun, Vižinada, Oprtalj en (1) okraj; Buje, Umag, Cittanova en (1) okraj; Vodnjan, Pazin, Labin in Plomin en (1) okraj; Veliki in mali Lošinj en (1) okraj; Cres in Krk en (1) okraj; Voloska, Opatija, Kastav, Lovran, Mošćenice in Novigrad en (1) okraj. Vsak teh okrajev izvoli enega poslanca.

Kmečki sodni okraji (13 poslancev) so razdeljeni v šest (6) volivnih okrajev. Od teh šest voli 1. volivni okraj tri poslance ostalih pet pa po dva. 1. volivni okraj tvorijo sodni okraji: Buje, Piran brez Korte, Poreč brez Baderne, Zbandaj, Vrvarjev in Lovreč Poženatički, Rovinj brez Kanfanara, Lošinj (sodni okraj) brez Lošinja Velikega (mesto), iz koperskega sodnega okraja občina Valle d'Oltra, iz motovunskega sodnega okraja občine Višnjana, Vižinada, Labinci, Oprtalj; iz sodnega okraja vodnjavskega občina Sanvinčentska, iz sodnega okraja puljskega davčna občina Pulj, Fazana, Galežan, Sišan, iz labinskega sodnega okraja Labin, 2. volivni okraj: Koper brez Valle d'Oltra, Novigrad in iz sodnega okraja Piran davčni okraj Korte, 3. volivni okraj: Buzet in Pazin, 4. volivni okraj: sodni okraji Motovun brez Višnjana, Vižinade, Labincev in Oprtalja, sodni okraj Vodnjan brez Sanvinčenta, sodni okraj Pulj brez davčnih občin Pulj, Fazana, Galežan in Sišan, iz sodnega okraja rovinjskega Kanfanar, iz sodnega okraja poreškega Baderne, Zbandaj, Vrvari, Lovreč Poženatički, 5. volivni okraj: Sodna okraja Voloska in Labin brez davčne občine Labin, 6. volivni okraj: Sodna okraja Krk in Cres ter Lošinj brez občine Lošinj Veliki.

Za splošno volivno kurijo naj se ustanovi dva volivna okraja, od katerih bi vsak

izvolil tri poslance (6). 1. volivni okraj (Sodni okraj = s. o., davčni okraj = d. o., mestni okraj = m. o.) Buje (s. o.), Piran (s. o.) brez Kort (d. o.), Poreč (s. o.) brez Baderne, Zbandaja, Vrvarjev in Lovreča (d. o.), Rovinj (s. o.) brez Kanfanara (m. o.), Lošinj (s. o.) brez Sv. Petra Iloviškega, Koper, Milje, Vall d'Oltra (d. o.), Motovun, Oprtalj, Vižinada brez Kastelirja, Višnjana (d. o.), Vodnjan, Sanvinčenti, Pulj (d. o.), Fasana, Galežan, Sišan, Buzet (m. o.), Pazin (m. o.), Labin (d. o.), Plomin (m. o.), Cres in Krk (m. o.), 2. volivni okraj: Volosko in Novigrad (s. o.), Buzet (s. o.) brez mesta Buzeta, Pazin (s. o.) brez mesta Pazina, Labin (s. o.) brez Labina (d. o.) in Plomina (m. o.), Vodnjan (s. o.) brez Vodnjana (d. o.) in Sanvinčenta (d. o.), Krk (s. o.) brez mesta Krka, Cres (s. o.) brez mesta Cresa, Koper (s. o.) brez Kopra, Milj in Vall d'Oltra (d. o.), Motovun (s. o.) brez Motovuna, Oprtalja, Vižinade, Labincev in Višnjana (d. o.), Pulj (s. o.) brez Pulja, Fazane, Galežana, Sišana (d. o.), Korte (d. o.), Baderne (d. o.), Zbandaj (d. o.), Vrvari (d. o.), Lovreč Paze-natički (d. o.), Kanfanar (m. o.), Sv. Peter Ilovič.

Volivni upravičenci so: V skupini veleposestnikov bi volili poleg pravih veleposestnikov tudi oni, ki plačujejo zemljiškega in hišnega davka vsaj 300 K, v katerem znesku pa mora biti vsaj 100 K zemljarine. Za mestne volivne okraje je določeno direktnega davka 20 K, za kmečke pa 10 K, namestu 2 K, kakor je dozdaj bilo. Volivna doba je 24. leto, volivna pravica je navezana na avstrijsko državljanstvo in enoletno bivanje v občini, kjer se ima vršiti volivna pravica. Za vse kurije brez razločka velja direktna in tajna volivna pravica.

Kar se tiče narodnostnega razmerja, bi po novem volivnem redu imeli od 39 izvoljenih poslancev Italijani 24, Slovani 15, dočim so po starem od 30 imeli Italijani 21, Slovani 9. Od 9 poslancev, ki bi se po novem načrtu iz novih okrajev izvolili, bi imeli Italijani 3, Slovani 6.

Ta tako zelo zapleteni in zavozljani volivnoreformni načrt ni nič drugega kot — perfidija, vredna italijanskih liberalcev, ki zdaj v Istri še gospodujejo. Prvič je načrt že sam-nasebi slab. Neglede na to, da se zviša cenzus za kmečke občine, se določi za Italijane 24, za Slovane pa 15 poslancev v deželi, ki je le po eni tretjini italijanska. Razmerje bi torej moralo biti ravno narobe kakor si ga mislijo italijanski liberalci. Povrh tega pa je ta novi volivni red za Slovane veliko slabši kot je bil stari prejšnji!

Po prejšnjem, oziroma dozdajnjem volivnem redu so imeli Slovani 9 poslancev, 8 iz kmečkih okrajev, 1 iz mestne skupine. Vseh kmečkih volivnih okrajev je po starem volivnem redu 12. Na čisto dejanske razmere opira-

joče upanje pa je bilo, da si Slovani pribore še ostale 4 mandate iz kmečkih okrajev, torej bi v doglednem času — morda že pri letošnjih ali drugoletnih volitvah — imeli samo iz kmečkih občin vseh 12 mandatov. Ohranili bi si bili seveda svoj neomajni mestni okraj vološki, torej 13. Če pa še pomislimo, da bi bili Slovani spričo očitnemu propadanju kamor-re lahko dosegli vsaj v dveh mestnih skupinah (Pazin-Labin in Pulj-Vodnjan) vsaj dva kompromisna kandidata, kakor se je to že zgodilo, potem bi bilo sčasom razmerje med dosedanjim manjšino in večino 15 : 15, v najslabšem slučaju 13 : 17, kar je seveda še veliko ugodnejše, kot po novem volivnem redu določeno 24 : 15! Novi načrt ima namen, zagotoviti Italijanom za večne čase tri mandate iz kmečkih skupin, katere bi bili po starem volivnem redu popolnoma izgubili, in Hrvatcem, oziroma Slovincem pustiti samo 9 kmečkih mandatov in 6 novih mandatov, 3 iz mestne, 3 iz splošne volivne skupine.

Mislimo, da se prav nič ne motimo, ako prorokujemo, da ta volivna reforma nikoli ne bo postala zakon. Ako se italijanska večina v plenumu ne bo vdala in se ne bo dosegla potem pogajani in kompromisov poštena volivna reforma, ki zagotovi v deželi, ki je po dveh tretjinah slovenska, slovenskim poslancem večino, potem naj gospodje od večine svojo reformo kar spravijo. Mi lahko že danes trdimo, da slovenski poslanci ne bodo sprejeli niti take reforme, ki bi zagotovila razmerje 20 : 19 ali pa 19 : 20. Slovanom gre velika večina! Edino pravično razmerje med Slovani in Italijani je 26 : 13.

Tržaško - ricmanjska politika.

Globoko je posvetil ricmanjski dogodek v značaj tržaške pokrito-liberalne politike. Poslanec Mandić je pred poročevalcem »Slovenčevim« izgubil vse junaštvo. Poročilo v »Balkanu« nam priča, da bi bil Mandić nekaj čisto drugega govoril, ako ne bi bil navzoč »Slovenčev« poročevalcev. V »Balkanu« namreč citamo jako čudno inspirirano poročilo. Z navdušenjem poroča: »Vsem se je čitalo na licu, da dobro znajo, kje se nahajajo: v Ricmanjih. In s tem je o samem slavlju povedano vse!« Potem pravi Mandić — v »Balkanu« — da »dobri in plemeniti Ricmanji bilejo težko, vsiljeno jim borbo.« V svojem govoru je — pozneje, ko se je bil že izvršil tolovaški napad — po poročilu »Balkana« Mandić »zaželelo osobito mladim Ricmanjcem, da sledje stope svojih rodoljubnih otca i predaka«. No, »predaci« so bili drugačni kakor Mandičevi temni junaki.

Prav je, da se je Mandić v Ricmanjih pokazal v pravi podobi. Istranom se odpirajo oči, in začelo se bo zdravo krščansko

demokratsko gibanje, v katerem ne bodo mogoči več don Mandići, ki hodijo na shode s pristaši, ki zmerjajo krščanske laike z »rimskimi kreaturami«.

Tudi v poslanskih krogih si je Mandić s svojim ricmanjskim nastopom mnogo pokvaril. »Vaterland« se s kratko notico spominja ricmanjskega dogodka ter izraža svoj dvom, da bi bil Mandić zdaj pravična oseba, ki bi pospešila združenje Jugoslovancev. Kdor nosi ricmanjsko znamenje, tega se bodo naši ljudje izogibali!

Kakor je bil pokazal don Mandić s svojo velikansko zadrego na shodu, bi on to ricmanjsko znamenje rad skril. On je konkurent Hribarjev, ki kaže tudi včasih svojo podvrhno suknjo skrito krščansko-demokratsko podlago, kadar jo potrebuje, pa jo skrije, kadar brez nje bolje opravi. A Mandić ima še enega konkurenta, in ta je gospod urejevalec »Edinosti«, ki je vsikdar nedolžen, ki nas vedno objokuje, ki pa tudi ne pozabi nikoli dati »Slovencu« v družbi z liberalci kakšno brco. Gospod Makso Cotič se je torej osokolil in nam je poslal na podlagi tiskovnega zakona sledeči popravek:

Ni res, da bi bil jaz z gospodom Mandičem in Berdonom komaj 40 korakov oddaljen od kraja, kjer se je vršila dotična demonstracija proti g. Terseglavu in da sem moral slišati vrišč. V času tega dogodka sem bil na veselilnem prostoru prav tik odra, oddaljenega najmanj par sto korakov od kraja dogodka, in vmes je bila tudi stavba »Narodnega doma«, tako da z obzirom na daljavo, petje in godbo nisem ne videl ne slišal niti mogel ne videti ne slišati, kar se je godilo z g. Terseglavom zunaj »Narodnega doma«. O dogodku sem zvedel šele, ko so se demonstranti povrnil na veselilni prostor. — Spoštovanjem Makso Cotič.

Pa tudi v »Edinosti« hoče biti na vse kriplje nedolžen. Odgovorimo na vse skupaj! »Neednost« se na vso moč trudi, da zakrije tolovaški zahrbtni napad v Ricmanjih na življenje poročevalca »Slovenca«, na dame in voz. Druga odgovora ne ve kot to, da demonstrantje niso bili — odborniki narodnodelavske organizacije! Tega nikoli trdili nismo, dejali smo pa in vzdržujemo, da so bili med njimi nekateri člani N. D. O.! Nadalje se urejevalec »Edinosti« zagovarja, češ, on ni mogel intervenirati, ker je sedel daleč tam neke v kotu vrta, kjer se je vršila veselica. Pravi, da je med njim in krajem dogodka bila ulica, veža, »veliki« »Narodni dom« in vrt! Resnica pa je, da je med njim in krajem dogodka bilo komaj 40 korakov. Veža je dolga komaj toliko kakor v kaki boljši kmečki hiši, ker je »Narodni dom« komaj tako velik kakor n. pr. v Ljubljani znana gostilnica pri »Figovcu«. Vrt pa je tudi komaj tako dolg, kot tri srednje kmečke izbe. Tudi ni res, da

LISTER.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle.

(Dalej.)

Sherlock Holmes je le nemo skomizgnil z ramena.

»Dokažite mi! Dokažite mi! In če to morete . . .«

Bil, ki ji je žarel iz oči, je govoril jasneje, kakor besede.

»Bil sem pripravljen na vašo zahtevo in sem se zato za ta obisk pripravil.« je rekel Holmes. Pri tem je izvlekel papirjev iz žepa. »Tukaj je fotografija dvojice; izdelana je bila pred štirimi leti v Yorku. Na zadnji strani stoji: »Gospod in gospa Vandeleur«, ali brez težave ga boste spoznali in njo tudi, če jo le na videz poznate. Tu so kot izpovedbe verodostojnih prič opisi gospoda in gospe Vandeleur, ki sta tedaj vodila zasebno šolo v St. Oliveru. Čitajte jih in potem mi povejte, če še dvomite o identičnosti dvojice!«

Preletela je pisanje in naju nato gledala s topim pogledom obupane ženske.

»Gospod Holmes!« je vzkliknila konečno. »Ta mož mi je obljubil zakon pod pogojem, da dosežem ločitev od svojega dosedanjega ničvrednega moža. Nalagal me je, lo-pov — na vsak mogoč način me je nalagal! Ne ene resnične besedice ni rekel In — čemu? Domišljala sem si, da se vse godi le radi

mene. In zdaj vidim, da sem bila vedno le orodje v njegovih rokah. Čemu naj bi mu ohranila zvestobo — on me je vedno varal! Čemu naj bi izkušala odvrtni od njega posledice njegovih prokletih činov? Vprašajte me vse, kar želite vedeti — ničesar, prav ničesar ne bom zamolčala. In eno vam pri-sežem: ko sem pisala ono pismo, nisem mislila na to, da bi hotela kaj žalega storiti staremu gospodu, ki je bil vedno moj velikušni prijatelj!«

»O tem sem popolnoma prepričan, mada-ma,« je odgovoril Sherlock Holmes. »Pripovedovanje vseh dogodkov bi utegnile biti za vas mučno, morda vam bo ugodnejše, če jaz navedem razne točke. Če se bom kaj zmotil, mi blagovolite popraviti. Da bi poslali pismo, vam je predlagal Stapleton?«

»Narekoval mi ga je.«

»Za vzrok je najbrž navedel, da vam bo Sir Charles pomagal s posojilom, da bi mogli pokriti sodniške stroške svoje pravde za ločitev?«

»Čisto prav.«

»Ko ste pismo poslali, vam je prigovarjal, da rajši ne pojdite tja?«

»Rekel mi je, da bi bil s tem ranjen njegov ponos, če bi dal kdo drug denar za tak namen; on da je sicer sam ubog mož, zadnji šiling hoče dati, da odstrani zapreke, ki naju ločijo.«

»On je očitno značaj, vedno v svesti si svojega cilja . . . In potem niste čuli ničesar več, dokler niste čitali v časnikih poročila o smrti Sir Charlesovi?«

»Ne.«

»In priseči ste mu morali, da ne boste po-vedali ničesar o dogovoru s Sir Charlesom?«

»Da. Rekel je, da je smrt jako skriv-nostna, in da bi prav gotovo letel sum name, če bi se kaj izvedelo o dogovoru. Zelo me je ostrašil — in molčala sem.«

»Tako sem si mislil. Ali nekoliko ste pa že sumili?«

Obotavljala se je in je povesila oči. Po kratkem presledku je odgovorila:

»Poznala sem ga. A če bi on držal svojo besedo, bi jaz nikdar ne prelomila svoje.«

»Mislim, da lahko govorite o sreči, da ste tako poceni prišli iz tega!« je vzkliknil Sherlock Holmes. »Imeli ste ga v oblasti; vedel je to — in vendar še živite. Mesece in mesece ste hodili prav ob robu prepada . . . Zdaj morava pa oditi, gospa Lyons. Bržkone boste v kratkem zopet slišali o nama. Z Bogom! . . .«

»Naš slučaj se vedno bolj in bolj zaokro-ža, in težkoča za težkočo izgineva,« je rekel Holmes, ko sva stala na kolodvoru in čakala na brzovlak, ki je imel priti iz Londona. »Kmalu bom lahko podal preprosto, a celo lotno sliko s popolno notranjo zvezo najne-navadnejšega in najsenzacionalnejšega zločina sedanosti. Kdor se zanima za kriminalistiko, se bo spominjal podobnega slučaja, ki se je pripetil leta 1866 v Grodnu v Maloruski. Raz-ven tega seveda še Andersonovi umori v Se-vernii Karolini; a naš slučaj ima nekaj potez, ki so edine svoje vrste. Še celo zdaj nimava nikakega popolnoma jasnega dokaza proti temu nad vse prekanjenemu človeku. A jako čudno bi bilo, če se ne bi vse pojasnilo, pred-no pojdemo danes zvečer spat.«

V tem trenutku je privršal londonski br-zovlak z gluščim ropotom. Ustavil se je in majhen krepak mož z obrazom kakor kaka doga je skočil iz oddelka prvega razreda na prosto. Vsi trije smo si krepko stresli roke in takoj sem videl v spoštljivem pogledu, s katerim je motril Lestrade mojega prijatelja, da se je marsičesa naučil, odkar smo prvič skupaj delali. Še prav dobro se spominjam zaničljivega zasmeha, ki ga je imel mož prak-se izprva vedno za teorije misleca.

»Ali imate kaj dobrega zame?« je vprašal uradnik.

»Najimennitnejši slučaj, kakršnega že leta in leta ni bilo!« je odgovoril Holmes. »Dve uri imamo prosti, da lahko storimo 2 njima, kar nam drago. Zdi se mi, da jih ne morem boljše uporabiti, kakor če založimo kak griž-ljaj; in potem, Lestrade, boste nekoliko očis-tili svoje grlo od londonske megle in zato dihal nekoliko čisti nočni zrak na Dartskem močvirju. Saj še nikdar niste bili tukaj? No, mislim, da boste težko pozabili svoj prvi obisk.«

Štirinajsto poglavje.

Ena Sherlock Holmesovih napak — če se sploh more imenovati napaka — je bila ta, da nikdar ni hotel govoriti o svojih načrtih, dokler ni prišel trenutek izvršitve. Deloma je temeljilo to nedvomno na premoči njegove narave: rad se je kazal svoji okolici gospoda in mojstra in dobro se mu je zdelo, če je mo-gel koga presenetiti. Deloma je pa bilo to iz prirojene in v njegovem poklicu še bolj iz-obražene previdnosti; vedno je računil s tem, da se pripeti lahko kak slučaj, ki se ga ne

ni o dogodku ničesar vedel, ker je bil vrišč tako peklenski, da je letela skupaj cela velika ricmanjska vas. Prileteli so tudi skoro vsi, ki so bili na vrtu in se udeležili demonstracije, prišli pa niso župan J. Berdon, urednik Cotič in poslanec Mandič. Cotič se izgovarja, da ni vedel, da je pri veselici navzoč »Slovenčev« poročevalec, dočim so to vedeli vsi ostali! Kakšen časnikarski poročevalec je to! Cotič pravi, da on ni za policaja v Ricmanjih. Dasi bi njemu po njegovem prejšnjem poklicu to čisto pristojalo, to od njega nihče ne zahteva na podlagi dolžnosti, ampak takt bi bil zahteval da bi bil interveniral, kakor so drugi trije gospodje, ki zato niso bili »nekatoliško ošvrknjeni« z bičem, kakor se je bal Cotič. Ponedeljek je Cotič pisal, da sta bila dva demonstranka ranjena, v sredo pa še vedno ne ve njunih imen! Cotič pravi, da bodo demonstranti »Slovenču« gotovo povedali, kar mu gre. Zelo bi nas veselilo, ako bi demonstranti na ta način prišli na dan s svojimi imeni! Le povejte! Makso Cotič piše nadalje, da on ni družbe pozna! Makso Cotič izvrstno pozna očeta poročevalcevega, in sicer od tistega časa, ko je bil Makso Cotič v strojnozgradbeni direkciji v Pulju za diurnista, kjer je prepisoval koncepte za 1 gl. 20 kr. na dan, potem pa kmalu na to avanziral za urejevalca »Eidinosti«. Na svidenje!

Tako smo torej ricmanjski dogodek vsestransko obdelali. Poslanec Mandič ga bo pomnil, kajti plačal bo tako politiko s svojim mandatom!

NAGODBE NE BO?

Budimpešta, 25. sept. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da se tudi oktobra meseca nagodba ne bo sklenila, ampak k večjem provizorij.

ČEHI.

Praga, 25. septembra. V konferenci načelnikov čeških strank je dr. Fořt poročal o stanju nagodbenih pogajanj. Potem se je pri načelnikih strank informiral, »kakšno stališče nameravajo v prihodnje zavzeti nasproti pogodbam sklenjenim z vlado«. — To je skrivnostna formula. Kedaj so se češki poslanci pogajali z vlado in glede česa? — Fořt in Pacak sta se že odpeljala na Dunaj.

OGRI.

Budimpešta, 25. septembra. Proračun za leto 1908 se bo poslanski zbornici predložil šele 20. oktobra. Proračun izkazuje nekaj prebitka. Finančni minister bo pri tej priliki govoril tudi o nagodbi.

Budimpešta, 25. septembra. Dosedanji podpredsednik Rakovsky v novem zasedanju ne bo več kandidiral, ker se kot član ljudske stranke vsed zadnjih dogodkov na neodvisno stranko ne more več zanesti.

Budimpešta, 25. septembra. Socialni demokrati delajo velike priprave za 10. oktober. Delo se ustavi in pred zbornico se vrši velika demonstracija za splošno volivno pravico. Enako demonstracijo priredi hrvaška socialna demokracija.

Budimpešta, 25. septembra. Več tovarn za stroje se nahaja v velikih denarnih stiskah. Insolventna sicer dozda ni še nobena, pač pa kažejo ta znamenja, da Ogrri presneto krvavo potrebujejo nagodbe z Avstrijo in bi kmalu falirali, ako se odcepijo. — Tudi trgovsko-obrtna banka v Osieku je v denarnih stiskah.

RUSIJA

Harkov, 25. septembra. V Kubjansku so se kaznjenci uprli, ubili enega nadstražnika in pet stražnikov ter zažgali jetnišnico. Vojaštvo je ogenj pogasilo, tri kazniince ustrelilo in napravilo red.

AMERIKA SE PRIPRAVLJA.

New York, 25. septembra. »American Journal« poroča, da je admiraliteta sklenila, zgraditi štiri bojne ladje, ki bi bile celo večje kot angleška »Dreadnought«. Amerika si hoče s tem ustvariti močno tihomorsko brodogradnjo.

GIBANJE V ANGLEŠKI INDIJI.

Kalkuta, 25. septembra. V Serpuru v vzhodni Bengaliji je prišlo med policijo in do-

more nadejati. Naj bo temu kakorkoli — uspeh tega je bila izkušnja potrpežljivosti za njegove pomočnike in sodelavce. Često sem jo že moral pretrpeti, ali nikoli tako hude, kakor med našo dolgo vožnjo v temi. Veliki udarec je imel kmalu pasti, končno se bo moralo odločiti — in vendar nam Holmes še ni ničesar rekel, in le misli sem si lahko to in ono, kaj bomo storili. Moji živci so bili napeti do nervoznosti, ko sem opazil na levo in desno naše ozke ceste temne širne planjave in po mirnem vetru, ki mi je bril v obraz sem spoznal, da smo zopet na močvirju. Vsak konjski skok, vsak obrat koles nas je približal koncu našega nenavadnega doživljanja.

Ker je lahko slišal voznik na kozlu našega najetega voza vsako besedo, smo morali govoriti vsa zelo prisiljeno in smo se smeli razgovarjati le o vsakdanjih stvareh. To nam ni bilo lahko pri naši razumljivi razburjenosti. Lažje sem torej zadihal, ko smo prišli mimo Franklandove hiše; končno smo se približali Baskerville Hallu in s tem pozorišču dejanja. Nismo se peljali pred glavni vhod, marveč smo pustili voz v drevoredu in smo izstopili. Plačali smo voznika in smo se peš napravili na pot proti Merripit House.

»Ali ste oboroženi, Lestrade?«

Smehljaje je odgovoril detektiv:

»Dokler imam svoje hlače, imam v njih žep ob ledju, in dokler imam ta žep, je tudi nekaj notri.«

»Dobro! Moj prijatelj in jaz sva se tudi preskrbela z vsemi eventualnostmi.«

»Zelo ste zaprti, gospod Holmes. S kakšno igro pa imamo pravzaprav posla?«

mačini do spopada, v katerem sta bili dve osebi ubiti, 11 pa ranjenih.

KOLONIALNI ŠKANDALI V NEMCIJI.

Slajno zadoščenje nemškemu centru!

Berolin, 25. septembra. Kdo se ne spominja razburjenja, ki se je decembra meseca lanskega leta polastilo nemške vlade in liberalcev, ko je član centra Roeren ožigosal nemško kolonialno politiko? Bülow je zaradi tega razpustil parlament (vsaj za pretezo). Pred nekoliko tedni je poslanec Roeren tožil bivšega guvernerja provincije Togo, Schmidta, ker je ta Roerena v odprtem pismu razžalil, češ, da je svoičas Roeren v parlamentu izbral položaj Schmidtov za neresnične rekriminacije. Tu se je šlo za znani Roerenov govor v parlamentu, ker je ožigosal Schmidtova grozodejstva v kolonijah. 23. t. m. se je pri razpravi dokazalo, da je Roeren govoril o Schmidtu dolo resnico. Schmidt je vse sam moral priznati. Povzdignil je neko svojo priležnost Isogho v kraljico, drugo 14-letno Abdjao imel za svojo drugo ženo, v harem držal 11-letna dekleta, ustrelili 40 starcev, ki so se prišli k njemu pritožiti, uprizarjal nesramne plesne in orgije ter mučil ženske in moške na uprav bestialno-perverzni način. — Roeren in z njim ves centrum je slajno rehabilitiran, liberalci pa osramočeni. Kaj neki poročeta nato knez Bülow in Dernburg, ki sta strašno blamirana, kar je v sodni dvorani dokazal justični svetnik Gammersbach.

IZVOLSKY.

Dunaj, 25. septembra. Bivanju ruskega ministra za zunanje zadeve Izvolskega na Dunaju se pripisuje splošno velik pomen. Prvič se gre za Makedonijo. Pred par dnevi so v Carigradu zastopniki vevlasti sprejeli od Avstrije in Rusije izdelani načrt justične reforme v Makedoniji, kar pomeni velik uspeh avstrijsko-ruske diplomacije v tem kočljivem vprašanju. Potem se bo obravnavalo o rusko-angleški pogodbi, katero je predvčerajšnjim knez Urusov ministru Aerenthalu že dal na znanje. Seveda nima Avstrija pri tem nobenega posebnega opravka, toda ima z ozirom na splošni mednarodni položaj in svoje zveze z Nemčijo, ki je pri rusko-angleški pogodbi najbolj interesirana, če ne celo nekoliko prizadeta, dosti interesa na tem, da se o novi pogodbi in nje smeri pogovori z ruskim ministrom. Izvolsky bo tudi sprejet v avdienci od rumunskega kralja Karola, ki se te dni mudi na Dunaju, gotovo ne brez posebnega namena. Izvolsky in kralj Karol bosta obravnavala o balkanskih problemih.

ITALIJA.

Med katoličani. — Protivrska gonja.

Rim, 25. septembra. V nekem članku revije »Rivista di Cultura« se izvaja, da so katoliški modernisti v Italiji razdeljeni v dva tabora. Eni z don Murrijem na čelu hočejo, naj se reformira skolastika, drugi, katerih vodja je Bondiuti, se nagibajo čisto na kantovsko filozofijo, kakor jo je za katoličane »priredil« Laberthonière. Obadva tabora pa sta v veliki zadregi, ker jih je nova enciklika brez pardaona razkrinkala in je vsled tega kako modernistiško gibanje v smeri Murrijevi ali Laberthonièrovi čisto izključeno. Italijanske moderniste posebno peče to, da so Nemci encikliko sprejeli z navdušenjem in ker ni nihče več za Schella, odkar se je odkrilo, da je imel zveze z Nippoldom in Hoenbroechom.

Milan, 25. septembra. Tukaj deluje, kakor znano, za katoliško stvar »Osservatore Cattolico«. Zdaj se snuje novi katoliški list »Unione«, ki naj ima po šest strani vsak dan. Odbor hoče nabrati v to svrhu 350.000 lir z akcijami po 100 lir. Pripomniti treba, da novi list ne bo v nikakoršnem nasprotju s starim, kakor upajo nasprotniki.

Rim, 25. septembra. Da se protivrska in protiduhovniška gonja nadaljuje brez prestanka, so dokazovali članki po liberalnih in »socialističnih« listih 20. septembra, ko se je proslavljalo zavzetje Rima. »Avanti« je z žgocim sarkazmom očital monarhiji, da je le gna na prisiljena od svobodomislecev Rim zavzela. Parafrazujoč Carduccijevo pesem, pravi, da je italijanska vlada na kolenih in v

spokorni halji zavzela Rim, z brcami so jo morali poganjati naprej. — »Mladosocialistična federacija« je v svojem manifestu pisala, da proslavljanje 20. septembra nima nobenega pomena, dokler plavolase margherite (tu misli na kraljico-vdovo Margherito) hodijo skrivaj papažu poljublat črevlje. »Tribuna«, glasilo ministrstva, je 20. september s tem proslavila, da je objavila članek o Giordanu Bruinu. Na dan demonstracije je Giolitti res vzorno poskrbel za red, vsak kotiček je bil poln vojakov. Zato se tudi nič posebnega ni zgodilo. Kralj tudi topot ni prisostvoval slavlju, ampak v lepem Racconigiju lovi gamze.

FRANCOSKA.

Pariz, 25. sept. Radikalci so torej izgubili svoje zaveznike, socialiste. Ker štejejo v parlamentu 350 mož, ne žalujejo preveč za njimi. Zdaj torej radikalci odločujejo sami, kako naj se dela politika in ker ne znajo nič drugega kot preganjati cerkev, so zopet začeli pridno »laizirati«. 19. t. m. so zapodili uršulinke iz Bloisa in karmeličanke iz Roubaixa. Težje je limati skupaj novi vladni blok. Senator Lecomte piše, da bo socialistom še zelo žal, ker so se od radikalcev ločili, socialist Allard pa meni, da bodo radikalci zdaj falirali. Večina pametnih radikalcev, posebno podpredsednik stranke, senator Delpech, priporoča, da bi se radikalci združili z levim krilom desnice, le skrajni radikalci, Combisti in Pelletanovci nočejo iti z desnico.

Dnevne novice.

+ »Vaterland« o Mandiču in ricmanjskem tolovajstvu. Ugledno glasilo v krščansko-socialnem klubu združenih konzervativcev poroča med »Politično kroniko« pod naslovom: »Skupni jugoslovanski klub« sledeče: »Poslanec Mandič je napovedal, da se bo ob zopetni otvoritvi državnega zbora udeležil teženj združiti jugoslovanske poslance, ki so zdaj v dveh klubih ločeni. To se je zgodilo pri otvoritvi »Narodnega doma« v mnogomenovanih Ricmanjih. Pri tej priliki je svojemu avditorju dal priliko demonstrirati proti dr. Šusteršiču in tudi ni nič storil, da bi poročevalca »Slovenčevega« obvaroval pred dejanskim napadom (Misshandlungen). Zato Šusteršičev klub najbrž ne bo Mandiča smatral in sprejel za poklicanega mešetarja.« — Zadržnja opomba, ki gotovo ni kar meni nič tebi nič prišla v tako ugleden list, Mandiču, ki v svojem »Balkanu« niti z besedico ne obžaluje tolovajstva v Ricmanjih, najbrž ne bo posebno tehnila. Tudi če bo Mandič tajil, da o napadu ni vedel, tega ne bo mogel nikoli utajiti, da ni dal avditoriju povoda demonstrirati proti načelniku »Slovenskega kluba« z žaljivimi klici, ko je v isti sapi s svojimi »prizadevanji za skupni klub to jesen« zvalil krivdo, da se skupni klub ni ustanovil, na dr. Šusteršiča. To so res krasni odkritosrčni mešetarji »Jugoslovanskega kluba«!

+ Predsednikom »Matic« Slovenske je bil včeraj izvoljen dr. Ilesič. Mnogo odbornikov obeh strank je bilo sicer pred volitvijo za dr. Detelo, ki mu vsi brez izjeme priznavajo zmožnost za to mesto, a zadnji dan pred volitvijo se je ravnatelj Šubica, ki ne more nikdar zatajiti strankarske zagrozenosti, spomnil, da dr. Detela ni liberalce, kar je po mnenju ravnatelja Šubica najvažnejša lastnost za predsednika »Slovenske Matic«. Sklical je torej v prostore »Slovenske Matic« posvet odbornikov, pri čemur je izpustil vse neliberalne odbornike, in tam so jih obdelali, da na noben način ne smejo glasovati za dr. Detelo. Kot naglaven greh se šteje dr. Deteli, da se je udeležil občnega zbora »Slomškove zveze«. Tudi taki liberalci, ki so se privatno izrekli za dr. Detelo, so pod pritiskom strankarskega terorizma morali zatajiti svojo misel. Značilno je, da so se odzvali liberalni odborniki »Slovenske Matic« povabilu moža, ki je kompromitiran v Proftovi aferi. Levec je odstopil zaradi svoje napake v Proftovi zadevi, enako kompromitiran Šubica pa vodi volitve za njegovega naslednika. Dr. Ilesič, ki je krepko nasprotoval Levcu, bi se moral istotako braniti

Šubica. Način, kako se je tu postopalo, je simptomatičen za razmere v odboru »Slovenske Matic«, ki po svoji čudni sestavi kaže čimdalje manj umevanja za naloge tega književnega društva. Saj se ne gleda pri volitvi na literarno sposobnost, ampak najbolj na to, da ni »prononsiran« — namreč »klerikalec«, kajti prononsirano liberalstvo ni nobena zapreka. Zato so tudi knjižice po tem. Naša dolžnost je, da v očigled tem dejstvom skrbimo pred vsem za svoja lastna književna podjetja, od katerih bo imelo ljudstvo več, kakor od Matičinih publikacij.

+ Občinske volitve v Trzinu. Danes se vrše v Trzinu občinske volitve. V III. razredu so zmagali Slovenci z večino 50 glasov. Volitve se je udeležila le polovica volivcev. Polne volite II. in I. razred.

+ Umrl je danes v Kropi, kakor se nam iz Kroke brzojavlja, č. g. Lenart Zupan. Pogreb bo v Kropi v soboto ob 9. uri dopoldne. Svetila prerano umrlemu pokojniku večna luč!

+ Istrski deželni zbor je volivnoreformni načrt izročil sedemčlanskemu posebnemu odboru, da ga prouči in obenem predlaga, kako naj bi se tudi na drugih poljih v upravnem oziru uredilo v Istri narodnostno vprašanje.

+ Novinci se bodo letos, kakor poroča »Zeit«, poklicali baše šele 15. oktobra. Vzrok je ta, da se hoče dati staremu moštvu in častnikom, ki so se šele nedavno povrnili od napornih vaj, vsaj tri tedne počitka.

+ Zurnalistovski kongres. Na časnikarskem kongresu v Bordeauxu je francoski minister za zunanje zadeve Pichon ob sklepu pri dinerju nazdravil zurnalistom in žurnalistiki, ki je najboljša šola za diplomacijo. (Pichon je bil svoj čas žurnalist pri Clemenceaujevi »Auroris«, svojega učitelja pa šesdeset let ni dosegel, ko je minister.)

— Iz Iga. Ustanovitev prve konjerejske zadruge za ljubljansko okolico. Dne 22. septembra je predaval na Igu v občinski hiši g. Alojzij Pavlin, živinozdravnik, o umni konjereji. Mnogoštevilno zbrani domači posestniki so z velikim zanimanjem poslušali njegov poučni in poljudni govor. Po predavanju pa je sprožil g. živinozdravnik tudi vprašanje o ustanovitvi nove konjerejske zadruge za ljubljansko okolico. Skrbela naj bi za povzdigo umne konjereje, da bi bilo tako mogoče zrediti tudi konje za vojaške potrebščine. Opisoval nam je potrebo in korist zadruge, in nam zagotavljal tudi podporo od ministrstva in dežele. Njegove misli zdele so se nam pametne in koristne. Pri tem smo se pa nehoti spomnili tistih časov, ko smo imeli doma že drugo kmetijsko zadruge, katere pa c. kr. vlada nikoli ni bila podpirala, nasprotno trudila se je ugonobiti z velikimi kaznimi, katere je nalagala za najmanjše prestopke! Kako se pač pod solncem vse izpreminja! Pa ne samo vlada se je izpremenila, izpreobrnilo so se celo naši najhujši nasprotniki bivše zadruge, katero so oni pripravili s svojim očitnim in zahrbtnim huškanjem in neštetiimi ovadbami do razpusta, in postali so sami goreči in vneti zadrugarji. G. predavatelj je priporočal, da bodi zadruška in njen odbor popolnoma nadstrankarski. Politike naj ne bo v zadruhi! In vsedli so se v posvet okrog govornika voditelji domače liberalne stranke in v imenu nadstrankarstva predložili g. govorniku listo novih odbornikov, katere oni zahtevajo! Tukajšnji župan Martin Zdravje, spomnil se je časa, ko je bil sam nekdanji prvi načelnik bivše zadruge, ko se je tisti dobro godilo in je imela polne kleti vina, in ponudil se je za odbornika konjerejske zadruge, misleč si, morda bo tukaj tudi kaj neslo. Poleg sebe pa je hotel imeti gostilničarja Toneta Mežana in pa Senka, oba nasprotnika kmetijske stranke. Za predsednika pa so si izbrali Martina Furlana, župana v Vrbljenjih. Ko so zbrani možje videli, da se Martin Zdravje tako norčuje iz njih, da se dá samega sebe voliti v odbor, on ki nima o konjereji nobenega pojma, ki sploh tudi drugih konj nima, kakor eno samo kljuse, katero mu kože in usnje prepeljava, in pa predlaga v odbor tudi gostilničarja Mežana, kateri je tudi posestnik ene same gostilničarske kobile, vse druge može, kateri se od nekdanj že pečajo s konjerejo in so bili za to tudi odliko-

»Prav nič ne slutim!«

Nad velikim Grimpenskim močvirjem je ležala, kakor sem že prej omenil, gosta, bela megla. Valila se je počasi proti nam in je stala nekoliko oddaljena kakor nizka, ostro odrezana stena pred nami. Mesec je sijal nanjo in bila je kakor sirna lesketajoča se ledena gladina; vrhovi skal, ki so moleli iz nje, so bili kakor velikanse granitne skaline, ki jih nosi ta led. Holmes je nepremično opazoval to megleno gladino, in slišal sem, da je nevoljno godrnjal, ko se je polagoma pomikala bližje.

»Proti nam prihaja, Watson.«

»Ali ima to kak pomen?«

»Celo prav velik pomen! Edina možnost je, ki bi mogla kaj vplivati na moje načrte! Dolgo ne more več ostati, saj je že deset ura. Naš uspeh in morda tudi njegovo življenje je zavisno le od tega, da pride prej, predno zakrije megla pot.«

Nočno nebo se je bokoalo v jasni lepoti nad nami; zvezde so žarele v mrazu v svetlem blesku in polumesec je razlival čez krajino mehko, negotovo svetlobo. Pred nami je ležala temna masa hiše, streha in dimniki so se ostro razlikovali od srebrom potresenega nočnega neba. Široki trakovi luči so razlivali zlato iz oken pritličja čez vrt in močvirje. Naenkrat je izginil en trak — posli so zapustili kuhinjo. Le obednica je še ostala svetla; tam sta sedela oba moža, morilski pogostitelj in nič hudega sluteči gost, in sta se zapupno pogovarjala pri vinu in smodkah.

(Dalje.)

V sobi sta bila samo Sir Henry in Stapleton. Pri okrogli mizi sta si sedela tako nasproti, da sem lahko videl njuna obraza od strani. Oba sta kadila; pred njima so stale na mizi čaše za kavo in kupe za vino. Stapleton je govoril živahno, ali baronet je bil bled in raztresen. Morda mu je težila duša misel, da bo moral iti sam čez samotno, zloglasno močvirje.

Ko sem ju nekaj časa opazoval, je vstal Stapleton in odšel iz sobe; Sir Henry si je nalil kupo do roba, se je naslonil na naslonjaču nazaj in puhel smodkin dim v gostih oblakih pred-se. Slišal sem, kako so se odprla vrata; nato so zaškripali onstran zidu, za katerega sem se prihulil, po pesku koraki. Ko so odšli mimo mene, sem previdno pogledal čez zid in sem videl, da stoji naravoslovec pred vratmi stranskega poslopja, ki je bilo v kotu sadovnjaka. Odprl je vrata s ključem, in ko je vstopil, sem slišal neko čudno rožljanje v poslopju. Obstal je kvečjemu nekaj minut, nato sem zopet slišal, da se je ključ zavrtel, škripajoči koraki so prišli zopet mimo mene in Stapleton je stopil v svojo hišo. Videl sem še, kako je stopil v sobo, kjer je čakal Sir Henry nani, potem sem se pa previdno splazil k skrivališču svojih prijateljev in sem poročal, kaj sem videl.

»In povej, Watson, dame ni bilo pri njih?« je vprašal Holmes, ko sem končal pripovedovanje.

»Ne.«

»Kje bi le mogla biti? Saj ni v nobeni drugi sobi luči, kakor le v obednici in v kuhinji!«

»Z igro potrpežljivosti.«

»Prav res, ta kraj ni menda nič kaj prijazen!« je odgovoril detektiv; zavil se je tesneje v svoj površnik, kajti mraz ga je nekoliko stresel, in pri tem je pogledal na temno verigo holmov in na velikansko megleno jezero, ki je ležalo na Grimpenskem močvirju. »Ravno pred nami vidim hišne luči.«

»To je Merripit House, smoter našega potovanja. Zdaj vas moram prositi, da stopate po prstih in govorite šepetaje, če imate kaj povedati.«

Previdno smo stopali po stezi proti hiši, ali ko smo bili še kakih dvesto korakov oddaljeni, nas je Holmes ustavil in rekel:

»Ni potreba, da bi dalje hodili. Skale tu na naši desni so izvrstno skrivališče.«

»Ali moramo tukaj čakati?«

»Da, tu bomo čakali v zasedi. Pojdite v to votlino, Lestrade! Bil si že v hiši, kajne Watson? Ali moreš povedati, kje so razne sobe? Kakšna okna so ta, ki so omrežena, ta na našem koncu?«

»Mislim, da so kuhinjska.«

»In okno tam naprej, iz katerega prihaja svetloba

»To spada pa k obednici?«

»Okno ni zastrto. Ti se tukaj najbolje spoznaš. Splazi se tja in poglej, kaj se godi notri — ali za božjo voljo glej, da ne zapazijo, da jih opazujemo!«

Šel sem po prstih po stezi proti hiši in sem se nato prihulil za nizek zid, ki je obdajal zanemaren sadni vrt. Plazil sem se ob tem in sem prišel do mesta, odkoder sem neovirano lahko gledal skozi okno brez gardin.

vani s premijami, pa je popolnoma prezrl, so se začeli užaljeni razhajati s trdnim sklepom, da novo zadrugo puste pri miru, dokler bo deta njo zastopala slavna konjereja Zdravje in pa Mežan. Konjerejsko zadrugo naj vodijo pravi vneti in razumni konjereji sami, ne pa kak liberalen gostilničar in usnjari! Gospodu Pavlinu pa takoj povemo, da če je on morda kak agent za Hribarjevo zvezo, ki rabi za drug zase, ker nobenih nima, bo naletel tako, da bo pomnil za vedno, kaj se pravi hribarjanstvo uganjati v živinozdravniški službi!

— **Ze dekana** je imenovan č. g. Fran Ryšlavy, župnik v Kastvu.

— **Veliki cesarjev monumentalni studenec** nameravajo postaviti pred Votivno cerkvi jo na Dvaaju.

— **Plesáč bivše banice grofice Khuen Hedervary**, raunski svetnik Anton Dutkovič, je leta 1902 poneveril 8.000 kron loterijskega denarja zagrebškega društva proti prosjačenju. Za kazen je bil premeščen od računskega dvora k zagrebški županijski oblasti. Sedaj se je zopet »zaračunal« in poslali so ga v pokoj z znatno penzijo, namestu da bi mu z državnim pravdnikom preskrbeli »brezplačni pokoj«.

— **Kongres za pomorsko pravo** se je otvoril 25. t. m. v Benetkah. Avstrijo zastopa dr. Russ.

— **S prodajo cenene kruha v Trstu** so pričeli včeraj. Kruh, ki se izdeluje na račun magistrata v mestni uhožnici, velja kilogram 30 vinarjev. Kruh razprodajajo na treh krajih od 11. ure dopoldne do 3. ure popoldne.

— **S Knežaka** se nam piše, da je dne 24. t. m. poginil Jerneju Fatur, posestniku v Knežaku, en vol, vreden nad 500 kron, ker se je po detelji pasel po neprevidnosti pastirja.

— **Za pošne nakaznice v Bosno in Hercegovino znaša** od 1. oktobra t. l. pristojbina do 50 kron 20 vinarjev in ne samo do 40 kron, kakor doslej. Drugo ostane pri starem.

— **Drevo ga je ubilo**. Dne 21. t. m. dopoldne je šel posestnik Jakob Sotenšek iz Kotredrež s svojim 82 let stari očetom Matijo na senošet, da posekata neko drevo. Predno sta pa drevo nasekala, sta privezala na vrhu vrvi, da bi ga lažje na tla spravila. V tem hipu pa, ko je začelo drevo padati, zaklaskal je sin očetu, da naj steče. Stari mož se je umaknil na napačno stran ter bil od neke veje tako nesrečno zadet na glavo, da je na mestu umrl.

— **Hitrejša vožnja na avstrijskih železnica**. Največja hitrost, ki so jo dozdaj imeli avstrijski vlaki, je bila 90 km. na uro. Kakor poroča »Eisenbahnblatt«, nameravajo zdaj brzino povečati na 100 km. na uro, ker avstrijski vlaki ne morejo zaostajati za inozemskimi. Dozdaj se je dosegla večja brzina vlaka z močnejšo izdelavo lokomotive, a zdaj se bo treba ozirati tudi na gornje dele.

— **Petarda v Pulju**. V soboto dne 21. t. m. je imela v Pulju v dvorani Belvedere ekono mična stranka delavski shod, da se dogovore o imenovanju zdravnika za delavsko blagajno arzenala. Pogajala sta se dva dr. Letiš, Hrvat iz Opatije in del Luca Fabijan. Tukajšnja iridenta, ki ne more trpeti Hrvata v svoji sredini je vzdignila strašen hrup, da na noben način ne mara Hrvata. Ogromna večina hrvaških delavcev se je odločila za Letiša, vsled tega so irendentovci sklenili po svojem receptu teroriziranja — osar tutto. Ko je bila seja najbolj burna je v neposredni bližini počila ogromna petarda kakor največji top, ki je uničil vse, kar je našel pod seboj in je razdrobil v prah dve sto steklenic, ki se nahajajo v kleti. Petarda je bila namenjena, da pade na streho pritlične dvorane in da pokrije tako pod seboj več sto ljudi, ki so bili pod staro streho zbrani. Ni treba dvojiti, da se storilci tega zločina skrivajo pod zvezdo »Giovane Polas«, a moralni krivci so italijanski irendentski zdravniki. Policija vpije na ves glas »sono tempi di Oberdank« — in nič več. Po zločin cih ni ne duha ne sluha. Dr. Letiš je bil kljub temu izvoljen in imenovan zdravnikom. Camorra protestira in daje demisijo, zarotniki so izgubili pamet — a kmalu jim bo še hujše!

— **K podraženju premoga**. V češkem dežel nem zboru je stavil poslanec Kaftan predlog, da se ustanovi monopol dežele na premog. Premogokopi bi morali pod točnimi pogoji oddajati premog deželi, ki bi tako pritisnila, da se znižajo cene. Večina je za ta predlog, vlada ga je pa odklonila.

— **Medveda je ustrelil** gospod Pavel Jurca v Javorniku nad Pостоjno.

— **Živinorejska razstava**. Živinorejska zadruga za selško dolino priredi v petek, dne 4. oktobra t. l. živinorejsko razstavo v Selcih. V naši deželi je v tej dolini začela živinoreja najbolj napredovati in živinorejska zadruga deluje posebno na rejo čistega pingavskega plemena, ki je posebno ugodno za mlekarstvo, je potreba, da se živinorejci s pomočjo razstave pouče o umni živinoreji ter za njo vzpodbujajo. Na razstavo je pripuščeno privedi bike, krave do petega leta in teleta v starosti od treh mesecev dalje; živina more biti čistega pingavskega plemena. Za lepo živino je določenih več daril v denarju in častnih diplom. Razstava se otvori ob 9. uri dopoldne. Po ogledovanju živine, bode poučno strokovno predavanje o umni živinoreji s posebnim ozirom na razstavljeno živino. Ob tej priliki je tudi živinski semenj, da bode kupcem dana prilika za dober nakup plemenske živine. Pri lika bode dana živinorejcem, da si bodo lahko ogledali vzorni hlev in gnojišče. Po zaključeni razstavi bo banket z godbo. Dne 4. oktobra bodo pri vseh jutranjih vlakih na škofjeloškem kolodvoru pripravljeni skupni vozovi, ki dospo v Selca v eni uri. Kmetovalcem, ki se nahajajo za živinorejo se toplo priporoča, naj se te razstave udeleže v obilnem številu.

— **Surova šala**. Dne 14. julija je vasoval fant Jakob Kopavc pri svojem dekletu na Visokem. Vračaje se okolu polnoči domov v Predoslje, je srečal na cesti v Visokem tri

fante, ki so primorali slaboumnega fanta Janca Cankarja, da jih je moral v neki dvokolnici po cesti voziti. Ker se je Cankar Kopavcu smilil, spodil ga je domu, a fante je pošteno oštel. Zato je nastal prepri, med katerim je Miha Rakovnik, mlinarja sin v Hotomožah, trikrat z odprtim nožem zamahnil proti Kopavcu in ga dvakrat zadel. Obdolženec trdi, da je to storil v silobranu. Za kazen je dobil enmesčni zapor.

— **Prefrigani slepar**. Jožef Kodela, zasebni uradnik v Gradcu, je sklenil z mladoltnim Florijanom Panoglom s privoljenjem njegovega očeta ustanoviti neko kupčijsko zastopstvo in v to svrhu sta izdala periodičen časopis pod naslovom »Internationaler Geschäfts-Courier«, centralni organ za nakup in prodajo raznih posestev. To podjetje sta inserirala tudi v raznih drugih časopisih. Ker pa nista imela za to potrebnega kapitala, je njuni list s šesto izdajo ponehal. Tak inserat je čitala tudi posestnica in trgovka Adela Detela, kajti že dalje časa je mislila na to, kako njeno posredstvo v Količevem prodati. Obrnila se je pisмено na to podjetje v Gradcu, in dobila odgovor, da se bo kmalu pri nji zgasil uradnik v svrhu sklepa kupčije. Šele po preteku treh mesecev se je zgasil Kodela pri prodajalki, ter se jel pogajati z njo o visokosti cene. Sklenilo se je posredstvo prodati za 28.000 K. Kodela jo je nalagal, da je že dokaj posestev prodal, in da ima že tudi v Celovcu za njene kupca. Za provizijo je zahteval 260 K in sicer polovico takoj, drugo polovico pa po prodaji. Adela Detela je bila s tem zadovoljna, in je res poslala na omenjeno tvrdo 130 K, za kar pa ni sprejela nobenega potrdila. Kodela je v Gradcu denar dvignil in ga zapravil, ne da bi se brigal za prodajo; sploh pa dotična tvrdka itak ni več obstajala. Prodajalka je kmalu izprevidela, da je bila osleparjena. Sodišče je Kodelo, ki ni prišel k razpravi in contumacijam obsodilo na pol leta ječe.

— **Pošna vest**. Dne 24. septembra t. l. uvedla se je pri c. kr. pošt nem uradu Jesenice na Gorenjskem 2 (kraj) brzojavna služba.

— **Izpred tržaškega porotnega sodišča**. Včeraj je bil obsojen 30 let stari delavec Jakob Ferro, doma iz Vodnjana, na štiri leta težke ječe, ker je z nožem zabodel kočijaža Hugona Ipavca, da ta tri dni po tem dogodku umrl.

— **Krščanski sociatci in kavarniški uslužbenci**. V včerajšnji tozadevni notici je pomotoma izostala opomba, da so kavarniški uslužbenci na Dunaju z ogromno večino izvolili krščanske socialce v pomočniški odbor.

— **Koliko piva se zvari na Kranjskem**. Lani se je zvarilo na Kranjskem okroglo 268.000 hl piva. Tvrda Kosler v Šiški je zvarila 24.000 hl, eksportna pivovarna v Senožečah 18.000 hl, Staretova v Mengšu 13.000 hl, Auerjevi dediči in Fröhlichova na Vrhniku po 10.000 hl, Mayrjeva pivovarna v Kranju 6000 hl, Ferlesova pivovarna v Kočevju 2000 hl in Perlesova v Ljubljani 1800 hl. V Ljubljani znane pivovarne so zvarile: Reininghaus 351.000 hl, Puntigam 325.000 hl, Göss 216.000 hl. Pilsen ska meščanska 808.000 in Pilsen ska akcijska 287.000 hl. V Ljubljani se je izpilo lani okroglo 30.000 hl piva in 20.000 hl vina.

— **Meščanska šola v Pостоjni** uvede v šolskem letu 1907/08 neobligatne pouk v francoščini in v igranju na gosli. Francoščino poučuje ravnatelj Jožef Brinar, gosli pa kapelnik Lovrenc Kubischta.

— **Suplentinja** namesto na dopustu se nahajajoče učiteljice na kočevski ljudski dekliški šoli gospice Mihaele Novak je postala pomožna učiteljica gospica Adela Reven.

— **Brzojavno službo** so uvedli pri c. kr. pošt nem uradu Jesenice 2 s 24. t. m.

— **Apnenico** namerava napraviti posestnik Jožef Šteh v Račni.

— **Vojaški novinci** se pozovejo pod orožje 15. oktobra.

Štajerske novice.

— **Dr. Jurtela in njegove »rodoljubne grožnje**. Iz Ptujia smo danes dopoldne dobili naslednje brzojavno poročilo: Popravek, katerega je priobčil v današnji številki »Tagespošte« dež. poslanec dr. Jurtela, je popolnoma neresničen. Dr. Jurtela je faktično grozil, da ne stori nič za okrajni zastop, da se odtegne vsakemu narodnemu delu, ako »Kmečka zveza« v sedanjem trenutku izreče dr. Ploju nezaupnico. Neresnica dr. Jurtelova je napravila skrajno slab vtis. — Tako poročilo iz Ptujia. Pristavljamo: Dr. Jurtelov nastop je uprav nečuten. Če posamezni človek upa groziti s tem, da ne bo delal, ako se ne ugodí njegovi trmi in se ne napravi usluge liberalnim namenom, je presneto slabo za slovensko pozicijo in treba je, da se drugih narodno delo tako povzdigne in pomnoži, da se taki nezdravi politični izrodki enkrat za vselej preprečijo. Poznajmo le skupno odločno delo, ki naj ne bo odvisno od osebne domišljivosti posameznika. Tako bo celokupnost zdrava, pozicija bo stvarno trdnjša. Če je dr. Jurtelu Ploj najvišje — naj odjadra kamor hoče!

— **Afera dr. Benkovič proti dr. Serneču** je, kakor nam brzojavljajo z Dunaja, predložena protidvobojni ligi, ki bo razsojala o korektnosti dr. Benkovičevega postopanja.

— **Volitve v pujski okrajni zastop**. Kako zelo se bojijo pujski nemški mogočnjaki novih volitev, se razvidi jasno iz tega, da je pujski mestni urad že pred meseci vložil pri okrajnem glavarstvu protest zoper dosedanj običaj, da vodi vsakokratne volitve okrajno glavarstvo, akoravno se vršijo iste v mestnem okolišu. S tem je hotel za blagor svojega žepa in svojih goric tako vneti Ornig samo zavleči nove volitve, da bi mogel tako svojim nemškim prijateljem napraviti še nekaj novih lepih cest k njihovim goricam. Jasno namreč določeno pravno razmerje med mestnim uradom in okrajnim glavarstvom in vodstvo voli

tev je izrecno odvzeto delokrogu mestnega urada — a kljub temu ugovarja župan Ornig, da se ohrani umetno še nekaj časa na svojem kuruličnem stolu! — Na noge torej, Slovenci, dokler je še čas, da ne bode te zopet kakor zadnjič šele v zadnji uri zbirali svojih moči — a brezuspešno! Nove volitve bodo kmalu razpisane — Ornigov ugovor je bil brezpomemben! Imeniki volivcev iz skupine veleposlastva in najvišjih davkoplačevalcev so že sestavljeni in vsakemu na ogled pri okrajnem glavarstvu in pri davčnem uradu v Ptujia. Ugovori proti tem imenikom se morajo naznaniti okrajnemu glavarstvu v roku 14 dni, ta rok pa teče od dne 17. septembra t. l., in se ne bo oziralo na kasnejše ugovore.

— **Krajevna sadna razstava** bo dne 29. t. m. v Mojziju.

— **Imenovan** je za finančnega računskega revidenta g. Alojzij Papež.

— **Beda poštnih uradnikov**. Pred graškimi porotniki se je zagovarjal 22-letni poštni pomožni uradnik Rudolf Haslinger, sin neke jako ugledne rodbine, zaradi hudodelstva uradnega poneverjenja, ker je poneveril pošne nakaznice, vredne 300 K in porabil denar. Obdolženec je priznal svoj čin, a se zagovarjal s silo, v kateri je živel. Mesečna plača je znašala 55 kron, delal je pa od 7. ure zjutraj nadalje mnogokrat do polnoči. Dejansko je pa dobival po raznih odbitkih mesečno le 47 kron in si je moral še sam nabaviti uniformo in preživeti svojo staro mater. Zagovornik je zahteval dodatno vprašanje o nepremagljivosti, a sodni dvor je odklonil vprašanje. Porotniki so nato zanikali vprašanje o poneverjenju s 7 glasovi in je bil Haslinger zaradi oproščen.

Ljubljanske novice.

— **Danes je zopet pevska izkušnja »Ljubljane«**. Pridite zopet vsi bratje pevci, da pokazemo nekaterim ljudem, da se ne bojimo njih terorizma!

— **Koncert Jaroslava Kociana**. Kakor se je že javilo, bo dne 2. oktobra, ob 8. uri zvečer v »Unionu« koncert največjega sedaj živečega umetnika na gosli, g. Jaroslava Kociana. Jaroslav Kocian je šele 24 let star, a koncertoval je že po skoro vseh večjih mestih evropskih in severoameriških in povsod dosegel nečuvne uspehe. Izreden muzikalni talent je, ki se je pokazal že v najzgodnejši mladosti. Ko je bil Jaroslav komaj tri leta star, je znal že po posluhu na male gosli igrati vse češke narodne pesmi. V četrtem letu ga je njegov oče — ljudski učitelj — že sistematično jel poučevati v glasbi. Z devetim letom pa je že tako zaslu, da so ga v mnoga češka mesta vabili kot »čudežno dete« k nastopu v koncertih. V trinajstem svojem letu je vstopil na praški konservatorij, kjer si je takoj pri vsprejemnem izpitu pridobil srea vseh profesorjev in kmalu postal ljubljene slovečega violinskega pedagoga prof. Ševčika in pa mojstra Antona Dvořaka, pri katerem se je učil kompozicije. Leta 1901 je kot 18-letni mladenič z najsijajnejšim uspehom dovršil konservatorijske študije in pri konečni izkušnji dne 3. julija z igranjem Paganinijevega koncerta v d-duru in s proizvajanjem lastne orkestralne kompozicije izzval nepopisno navdušenje in občudovanje. Nato je koncertoval s triumu podobnimi uspehi v Pragi in po mnogih čeških mestih. Znani ugledni češki kritik Chvála ga dne 1. oktobra v »Politik« oduševljeno pozdravlja kot »novo zvezdo«. Svetovno slavo pa si je pridobil, ko je v sezona 1901/1902 in 1902/1903 koncertoval na Dunaju, v Londonu, po Ruskem, Francoskem in v Severni Ameriki.

— **Umrli** je včeraj ob 6. uri zvečer splošno znana posestnica priljubljene Činkolove gostilne v Kopitarjevih ulicah, gospa Marijana Činkole, stara 76 let. N. v m. p.!

— **Nepošten vajenec**. Včeraj je svečarski vajenec Makso Furman iz zaklenjenega kovčega ukradel svečarskemu pomočniku Matiju Bogoviču 6 K vredno uro in 7 K denarja, in se nameraval odpeljati z vlakom v Trst. Utekel pa ni, ker ga je na južnem kolodvoru prijel policijski stražnik.

— **Nesreča**. Ko je v torek dopoldne snajžila strežnica Marija Jagrova v »Rudolfinu« okna, se ji je izmaknila lestva, vsled česar je padla na tla in si zlomila roko. Morala je v deželno bolnišnico.

— **Trdosrčen hlapec**. Včeraj popoldne je peljal po Poljanski cesti nek hlapec, ki je imel pri sebi tudi gospodarjevega psa. Pes je po navadi skakal pred konjem, toda to je hlapca tako vjezilo, da je vzel v roko bičevnik in je psa z njim tako pretpepel, da je skoraj obležal. Toda hlapec še ni bil zadovoljen, obrcal je tudi konja v vamp in ko je pes pritekel za neusmiljenčezem, ga je prijel za noge in vrgel ob tla. Hlapec ne odide zaslužen kazni.

— **Kinematograf »Edison«** je prišel včeraj zopet z decela novim zanimivim programom in sicer: Lov na slani ke; Petrov Božič; Neapolitanska kamora; Vročekrvni tašči. To pot so na programu sicer samo štiri slike, toda vse te slike so dolge in vredne, da se jih ogleda.

— **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 40 Macedoncev, 25 Hrvatov, 30 Črnogorcev, 17 Ogrov in 10 Slovencev.

— **Semenj**. Dne 25. t. m. je bilo na tedenski sejm prignanih 159 volov, 111 krav in telet, skupaj 270 glav. Kupčija je bila slaba, ker ni bilo drugih kupcev kakor domači mesarji.

Koroške novice.

— **Novi tajnik Mohorjeve družbe**. Dne 24. septembra se je v odborovi seji Mohorjeve družbe izvolil namesto bivšega tajnika g. Rozmana msgr. Valentin Podgorc kot novi tajnik Mohorjeve družbe. G. Podgorc, ki je doslej kakih 15 let po noči in po dnevu z nevrjetno požrtvovalnostjo in s čudovito nesebičnostjo

za narod delal, se bo novega posla z njemu lastno vztrajnostjo prijel ter bo imel najboljšo priložnost, delati v korist celega slovenskega naroda.

— **K Koroški deželni zbor**. V predvčerajšnji seji se je nenadoma vnela pri poročilu o računskem zaključku šolskega zaklada ostra debata. Opozicijo je otvoril poslanec Mattersdorfer, ker je dr. Steinwender predlagal, naj se pri šolskih zamudah ozira na poljedelske zadeve in na dejanske razmere. Mattersdorfer je naglašal, da ni čuda, ako otroci ne znajo brati in pisati. Leta in leta se je trpel šlendrijan. Pozival je, naj glasujejo prijatelji šole proti Steinwenderjevi resoluciji. Konečno je obveljala Steinwenderjeva resolucija. — Več predlog se odkaže odsekom.

— **Nesreča v Turskem predoru**. V Turskem predoru so ubile skale enega in ranile enega delavca.

Razne stvari.

— **Spomenik cesarici Elizabeti** odkrijejo prihodnjo nedeljo v Szegezinu.

— **Bivša saška kraljica grofica Montignoso zopet poročena**. Učitelj Grion, s katerim je, kakor znano, svoj čas pobegnila grofica Montignoso s saškega dvora, služi zdaj pri neki bruseljski banki kot uradnik. Pred nekaj meseci se je oženil s hčerko nekega belgijskega trgovca. Reuterjev urad razširja danes novico, da se je poročila grofica Montignoso v Londonu civilno v navzočnosti treh prič s pevcem Tosellijem. List »Etoile belge« tudi potrjuje, da sta grofica Montignoso in godbeni učitelj Toselli že poročena in da stanujeta v Norfolk pod imenom grof in grofica Martinelli. Pravni zastopnik grofice Montignoso pa izjavlja, da so izmišljena poročila, po katerih bi se bila poročila ali pa izginila bivša saška kraljica. Potovala je namreč dne 25. julija s svojo hčerko iz Florence na Anglesko in se je umaknila sredi septembra na deželo. V sredi prihodnjega meseca pride zopet v Florence. »Wiener Allg. Zeitung« poroča, da se je pred približno dvema letoma učila grofica slikati pri nekem mladem slikarju. Toskanskemu dvoru se je posrečilo pregovoriti grofico, da je odpustila slikarja. V zadevo da je zapleten tudi Leopold Wölfling, ki se je zadnji čas živahno dopisoval s Tosellijem. Saški dvor je razcepljen v dve stranki. Ena s kraljem je za to, da zakrije oba očesa in da se izplača grofici letna podpora, samo da izroči takoj dvoru princesinjo Moniko. Stranka državnega ministra Metzsch pa sili na to, da se postopa z grofico po določilih civilnega pravnega reda, po katerih ločena soproga nima več pravice do alimentacije, ako se zopet poroči. Pretekli teden sta potovala skozi Dunaj dva saška kriminalna uradnika z nalogom, da poizvesta, kje prebiva princesinja Pia Monika. Uradnika sta poizvedovala na Dunaju in v Lindavu na toskanskem dvoru. Odpotovala sta nato v Lago maggiore, kjer najbrže stanuje Pia Monika. V Draždane došla poročila potrjujejo, da se je poročila grofica Montignoso s Tosellijem. Saški dvor ni storil ničesar, da prepreči poroko v zadnji uri. Grofici v materialnem oziru ne bodo delali težav, samo to zahtevajo, da nikdar, tudi mimogrede ne obišče saškega kraljestva. Pogajanja s signoro Toselli upajo dokončati tekom nekaj dni. Gre se, da odda grofica Pio Moniko na dvoru. Če se bo branila, pozovejo sodišča na pomoč. Na toskanskem dvoru v Solnogradu so ogorčeni na grofico in nočejo stariši o njej ničesar več vedeti. Tudi saško prebivalstvo ne simpatizira več z njo.

— **Mrlič v cirkusu**. Dne 25. t. m. so zaslišali v Niederhoferjevi morilski razpravi več prič, ki so izpovedale, da je Niederhofer sumil več oseb Hendscheleva umora in da je razširjal napačno govorico, da je pobegnil Hendschel z neko artistinjo na Anglesko ali pa v Ameriko. Niederhofer danes dvomi, da bi bilo v cirkusu najdeno truplo Hendschelovo, ker se ne more dognati identiteta, ker je truplo že strohnelo. Po Hendschelevih sorodnikih in po pričah Kilentner, Aumeyer in Stumpf se dokaže, da so ostanki obleke in pri mrliču najdene stvari, razven ene ure, Hendscheleva last. Dognali so, da je ura Niederhoferjeva last, ki jo je najbrže izgubil, ko je pokopaval umorjenega Hendschela. Ker glavna priča Gross iz Reke ne more priti v Monakovo, se sklene, naj se zasliši po dunajskem deželnem sodišču. Monakovski državni pravdnik dr. Held in Niederhoferjev zagovornik se zato odpeljeta k zaslišanju na Dunaj. Zaslišani obtoženčevi učitelji izpovedo, da Niederhofer rad laže. Tvojničar Wimmer izpove, da je obtoženec tako nervozen, da je vedno zapustil cirkus, kadar se je streljalo. Služkinja Wen-gruber, ki je služila pri rodbini Niederhofer, izpove, da je napravljala obtoženec rodbini vedno veliko žalosti in da je okradel staro mater. Priča potrdi, da je v Hendschelevem grobu najdena ura bila Niederhoferjeva last in da jo je vedno nosil leta 1904.

— **Velikanske povodnji na Španskem**. Po mnogih španskih pokrajinah so grozni deževni viharji osobito ob Guadalmedini in v Malagi povzročili velike povodnji. Življenje je izgubilo nad 100 oseb. Škoda je grozna. Opustošena so polja in hiše. Poginilo je veliko živine. Mesto Malaga je bilo preplavljeno. Zvonovi katedrale so zvonili na plati zvona. Vsaka zveza je bila pretrgana. V mestu in okolici je vse opustošeno. Dobili so že 19 mrličev. Podrtih je več hiš, cerkva in mostov. Voda je dosegla višino 2 m. Boje se, da nastane lakota.

— **106letni stavec se je obesil**. V Szathmaru na Ogrskem se je obesil 106 let stari posestnik, bivši častnik, Jožef Baseka. Naveličal se je življenja.

— **Železničari južne železnice v Budimpešti** so se pridružili sklepom shoda zaupnikov v Mariboru.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

== priporoča svoje **izborna pivo**. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). ==

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

== Pošiljate na dom sprejema restavracije „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) ==

Telefonska in brzojavna poročila.

SKLEPI NIŽEAVSTRIJSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Dunaj, 26. sept. Vlada je izjavila, da proti novi volilni reformi za nižjeavstrijski deželni zbor nima nikakih principelnih pomislekov. Vlada namerava sklicati enako glede nameravane deželne obdavčitve avtomobilov.

ISTRSKA VOLIVNA REFORMA.
Koper, 26. sept. V komisijo, ki naj prouči novo volilno reformo, so izvoljeni Bartoli, Benati, Bubba, Sblsa, Laginja, Spincič in Trinajstič. Med vlogami na deželni zbor se nahaja prošnja istrske družbe sv. Cirila in Metod za podporo. Tudi »Lavoratore« ostro napada volilno reformo.

GROFICA MONTIGNOSO SE JE RES POROČILA.
London, 26. sept. V pogovoru z nekim časnikarjem se je izrazila grofica Montignoso, da je Tosellija iz ljubezni poročila. Princezinja Monika je pri njej zvestih ljudeh in kralj je ne dobi v roke, ker jo hoče le mučiti. Grofica Montignoso je rekla, da je hotela videti svoje otroke, pa se je reklo, da tega zdravnik ne dovoli. Na mesec ima »le« 250 tisoč mark za vzgojo otroka. Kralju samemu je vse eno, ali bi princezinja Monika živel ali umrla, če jo hoče imeti, stori to le radi tega, da bi njo žalil.

MAROKO.
London, 26. septembra. Zdaj je ves južni Maroko Muley Hafida proglasil za svojega sultana.

Pariz, 26. septembra. General Drude brzojavlja, da vlada okoli Casablance popolni mir.

DREYFUSS.
Pariz, 26. septembra. Uradni list naznanja vpokojitev majorja Dreyfusa. Častniki so ga bojkotirali.

2191

Janez Činkole naznanja v svojem kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi njih iskreno ljubljeno, nepozabno soprogo, oziroma mater, staro mater, taško, sestro in teto, gospo

Marijano Činkole,

ki je včeraj, dne 26. sept., ob 6. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 76 let mirno zapala v Gospodu.

Zemski ostanki nepozabne rajnice bodo jutri, dne 27. septembra, ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Koptarjeve ulice št. 4 slovesno blagoslovljeni in nato prepeljani na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Predrago rajnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 26. sept. 1907.

Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Zahvala

preč. gosp.

Ignaciju Zaplotniku,

vikariju v Novem mestu.

V plenarni seji „Ljudske posojilnice v Gor. Logatcu“ se vam je izrekla enoglasno zahvala in priznanje za Vaš veliki trud in požrtvovalnost, ki ste ga imeli pri ustanovitvi in 2 mesečnem vodstvu posojilnice v Gor. Logatcu. Ko objavim širni javnosti v imenu vseh odbornikov in nadzornikov posojilnice našo hvaležnost in spoštovanje do Vas, želim, da bi dalo dobrohotno nebo slovenskemu ljudstvu obilo tako pobožnih, za časti in večni blagor ljudstva tako vnetih duhovnikov! Bog Vam plačaj! Logatčani Vas ohranimo vedno v najboljšem spominu.

Logatec, 23. septembra 1907. 2191 1—1
Franč Maček,
načelnik ljudske posojilnice v Logatcu.

Proda se iz proste roke
malo posestvo v Sardiniji vasi ki obstoji iz hiše, 2 klet, obo. kanega hleva, 2 oken kozolca, hleva za prašice, njive in vrta. Redi se lahko ena krava. Posestvo je eno uro od Ljubljane in četrti ure od papirnice. Plačuje se takho 5 let. Več pove **Jožef Biteno,** Sostro 5, p. Sp. Hrušiča, 2189 1—1

Pozor!
Proda se iz proste roke 2144 1—1

vodna moč

okoli 100 konjskih sil blizu Kranja po jako ugodni ceni. Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Različne izložbene omarice

(Auslage)

skoro čisto nove, se oeno prodajo radi prezidave. Prodajo se tudi **velika vežna vrata** in k njim spadajoči **kameniti okvir**. Na prodaj so pri: 2177 6—2
Fr. Iglič, Mestni trg 11.

V zdravstvenem oziru je Rogški templjev vrelec

najboljša osveževalna pijača. 1949 b 2—2

Lepa stanovanja

z 1, 2 ali 3 sobami s pripadki v novo zgrajenih hišah na Selu pri Ljubljani blizu električne postaje se oddajo v najem takoj ali za pozneje. 1899

Več se poizve pri E. Predoviču, Ambrožev trg.

Učenca

sprejme takoj trgovina mešanega blaga v Cerknici. 2139 3—2
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Najboljše in najmodernejše

KLOBUKE

v vseh oblikah

in najbogatejši izbori

po 1-20 gl. in višje

v Ljubljani pri

C. J. HAMANN

2151 6—2

Brilika.

Prodaja jesenskega blaga po zelo znižanih cenah pri

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

2078 3—3

HIŠA

na lepem prostoru v Ljubljani blizu mestne župne cerkve, prostor primeren za vsako trgovino

se takoj prodaja.

Kupna cena **K 32.000**, od tega zneska je K 12.000 vknjiženega.

Naslov iz prijaznosti pri upravi „Slovenca“.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi si usojam javiti, da sem si nabavil **najnovejši**

194 24—5

voz za prevažanje pohištva

ter se priporočam za selitve in razne druge vožnje po najnižjih cenah.

Konečno priporočam svojo zalogo premoga in drv ter beležim velespoštovanjem

MARTIN LAMPERT, Ljubljana, Kolodvorske ulice.

Pozor! na tordko: lekarna pri orlu, Ljubljana.

Priporoča naslednja preizkušena domača zdravila:

Dunajske kapljice za olajšanje bolečin v želodcu in trebuhu po 20 vin., 6 kom. 1 K.

Posrebrene odvajalne kroglice za čiščenje čreves in krvi po 70 vin., 6 kom. K 3 60.

Železnate kroglice, prevlečene s čokolado, za tvoritev krvi in ojačenje po 1 K 50 v.

Kina železnato vino izborna po svoji kemični sestavi, za tvoritev krvi pri slabotnih, tudi pri ženskah in otrocih po 2 K.

Ojačeni balzam 1 steklenica 60 vin., 6 steklenic 3 K.

Prašek proti kašlju in sok po 1 K. Sladkorčki proti kataru po 1 K 50 vin.

Cvet proti trganju (fluid) za masažo, lajša boleti K 1. 2140 5—2

Na vsa vprašanja se odgovori brezplačno. Dopolnilna pošiljatev po povzetju. Dobiva se le v

Lekarni „pri zlatem orlu“, Ljubljana.

Med **Cevljarsko** in **Židovsko ulico** (Jurčičev trg). Obstoji že nad 300 let.

Edini lastnik **M. Ph. Mardetschlager**, kemik.

Pekarija

v novo zgrajeni hiši na Selu, občina Moste, blizu nove kemične tovarne se **takoj odda.**

Več se poizve pri E. Predoviču, Ambrožev trg št. 7. 1900

2142 3—3

Pristen vinski mošt

domač, slačk, rdeč in rumen, točijo v **Sodnijskih ul. 4 in na Rimski cesti 5**

brat. Novakovič,

vinorejec v Dalmaciji.

Učenec

pošten, zdrav in priden se sprejme v trgovino z mešanim blagom. 2150 5—5
Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo.

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najuspešnejše kreplivo in osveževalno sredstvo 2010 7—2

Jači telo, krepi živce

Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franco in zastoj Bauer & Co., Berlin S.W. 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnic:

K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

priporoča **promese** na **Tiske srečke** za žrebanje **1. oktobra** à **K 7—**

glavni dobitnik K 180.1000

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 0/0.**

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond:

K 200.000.